

SUUNNITELMA KURINPITOKEINOJEN KÄYTTÄMISESTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ MENETTELYTAVOISTA

Hyväksytty kuntayhtymän johtoryhmässä 27.11.2015 ja päivitetty johtoryhmässä 11.4.2018.

Tausta

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:ssä säädetään opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteuttamista. Lisäksi koulutuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Opetushallitus on antanut määräyksen 92/011/2014 kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista annettavan suunnitelman laadinnasta. Koulutuksen järjestäjän tulee noudattaa määräystä ammatillisessa peruskoulutuksessa 1.8.2015 alkaen.

Suunnitelman tavoitteet

Kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista annettavan suunnitelman tavoitteena on turvata Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän oppimisympäristöjen työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen sekä oppilaitosyhteisön turvallisuus ja viihtyisyys. Suunnitelmalla pyritään varmistamaan toimintaperiaatteiden yhdenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus kurinpitokeinojen käyttämisessä sekä sitouttamaan eri osapuolet sovittuihin toimintatapoihin.

Kurinpitokeinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita (yhdenvertaisuus, tarkoituksenmukaisuus, puolueettomuus, suhteellisuus ja luottamuksensuoja). Kurinpitokeinojen käyttö perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista määrätään tekijästä riippumatta samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä.

Suunnitelman laatiminen yhteistyössä eri tahojen kanssa

Luksian suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista on laadittu yhteistyössä opettajien ja opiskelijoiden kanssa.

Yhteistyö opiskelijoiden kanssa

Suunnitelman sisällöstä, keskeisistä rikkeistä ja niitä seuraavista kurinpitotoimista keskustellaan opiskelijoiden kanssa, toimialojen johtotiimeissä ja opiskelijakunnan kokouksissa. Lisäksi suunnitelmasta tiedotetaan kaikille opiskelijoille opiskelijahallinto-ohjelman opiskelijaliittymän kautta.

Yhteistyö opettajien ja muun henkilökunnan kanssa

Suunnitelman sisällöstä, keskeisistä rikkeistä ja niitä seuraavista kurinpitotoimista keskustellaan opettajien kanssa suunnitelmaa laadittaessa. Tämä toteutetaan opettajakunnan kokousten tai toimialueiden muiden henkilöstökokousten yhteydessä.

Muun henkilökunnan osalta heidän omat esimiehensä vastaavat suunnitelman tietoon saattamisesta.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Luksian ja huoltajien välisen yhteistyön tavoitteena on edistää opiskelijan hyvinvointia ja tukea opintojen etenemistä. Huoltajille tiedotetaan opintojen tavoitteista, oppilaitoksen toimintakulttuurista sekä opiskelijan hyvinvointiin ja opintoihin liittyvistä asioista muun muassa huoltajailloissa ja opiskelijan oppaassa. Opiskelijoilla ja alaikäisten opiskelijoiden huoltajilla on mahdollisuus seurata opintojen etenemistä opiskelijahallinto-ohjelman kautta.

Yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa

Luksian suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista käsitellään opiskelijaterveydenhoitajien kanssa ja opiskelijahuollon yhteistyötapaamisissa muiden Luksian verkostotoimijoiden kanssa.

Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, selvittämisvastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Alla olevassa taulukossa on esitetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetyt teot ja laiminlyönnit, niistä seuraavat toimenpiteet, kussakin toimenpiteessä toimivaltainen viranomainen, selvittäminen ja kuuleminen, kirjaamista/päätöksentekoa koskevat menettelytavat, toimenpiteistä ilmoittaminen sekä muutoksenhaku. Kurinpitotoimista vastaa asianomaisen alan toimialarehtori.

Teko tai laiminlyönti	Toimenpide	Päättävä viranomainen	Selvittäminen	Kuuleminen	Kirjaaminen/päätös	Ilmoittaminen	Huomioon otettavaa	Muutoksenhaku
Opiskelija häiritsee opetusta (85 §).	Opiskelija poistetaan luokasta tai opetustilasta oppitunnin jäljellä olevaksi ajaksi (85 §).	Opettaja, koulutuspäällikkö tai rehtori (87 §)			Asia kirjattava päiväkirjaan (opiskelijahallintajärjestelmän sähköinen päiväkirja).	Asia ilmoitettava ryhmänohjaajalle/ tutkinnonohjaajalle, alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja kuraattorille.	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, rehtori, koulutuspäällikkö tai opettaja voi poistaa opiskelijan luokasta tai opetustilasta (87 §). Jos opiskelija vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori, koulutuspäällikkö tai opettaja voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Voimakeinojen käytöstä tulee antaa kirjallinen selvitys ky johtajalle.	Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta (116 §).
Opiskelija häiritsee oppilaitoksen järjestämää tilaisuutta (85 §).	Opiskelija poistetaan oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta (85 §).	Opettaja, koulutuspäällikkö tai rehtori (87 §)			Asia kirjattava Wilmaan	Asia ilmoitettava ryhmänohjaajalle/ tutkinnonohjaajalle, alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja kuraattorille.	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, rehtori, koulutuspäällikkö tai opettaja voi poistaa opiskelijan luokasta tai opetustilasta (87 §). Jos opiskelija vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori, koulutuspäällikkö tai opettaja voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Voimakeinojen käytöstä tulee antaa kirjallinen selvitys ky johtajalle.	Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta (116 §).
Opiskelija rikkoo koulun järjestystä,	Suullinen huomautus	Henkilökunnan jäsen	Teko tai laiminlyönti on yksilöitävä.		Asia kirjattava Wilmaan		Useista toistuvista opiskelijan järjestyssääntörikkomuksista annetaan tieto myös toimialarehtorille jatkotoimenpiteitä varten	ei ole hallintopäätös Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta
Opiskelija häiritsee opetusta toistuvasti, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti (85 §).	Annetaan kirjallinen varoitus (85 §).	Rehtori (93 §)	Teko tai laiminlyönti on yksilöitävä. Tarpeellinen selvitys hankittava (93 §).	Opiskelijaa kuultava.	Rehtori tekee kirjallisen päätöksen.	Päätös annettava tiedoksi alaikäisen opiskelijan huoltajalle (93 §), ilmoitetaan mahdollisesti lastensuojeluun ja/tai poliisille.	Opiskelijalle on järjestettävä tarvittava opiskelijahuollon tuki.	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaanista (112 §).

Teko tai laiminlyönti	Toimenpide	Päätävä viranomainen	Selvittäminen	Kuuleminen	Kirjaaminen/päätös	Ilmoittaminen	Huomioon otettavaa	Muutoksenhaku
Opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti ja uhkaavasti vaarantaen muiden turvallisuuden tai vaikeuttaen opetusta kohtuuttomasti (85 §).	Opiskelijalta evätään osallistuminen opetukseen jäljellä olevan tai enintään kolmen työpäivän ajaksi (85 §).	Opettaja, koulutuspäällikkö tai rehtori	Selvitys tehtävä ennen kirjallista varoitusta	Opiskelijaa on kuultava ennen kirjallista päätöstä opetukseen osallistumisen epäämistä.	Asia kirjattava päiväkirjaan. (opiskelijahallintajärjestelmän sähköinen päiväkirja). Opetukseen osallistumisen epäämisestä on rehtorin tehtävä kirjallinen päätös.	Asiasta on ilmoitettava ryhmänohjaajalle/ tutkinnonohjaajalle, alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja kuraattorille sekä työsuojelupäällikölle.	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, rehtori, koulutuspäällikkö tai opettaja voi poistaa opiskelijan luokasta tai opetustilasta (87 §). Jos opiskelija vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, rehtori, koulutuspäällikkö tai opettaja voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voiman-käyttövälaineitä). Voimakeinojen käytöstä tulee antaa kirjallinen selvitys ky johtajalle.	Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta (116 §).
Opiskelijan rikkomus on vakava. Opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan (85 §).	Opiskelijan määräaikainen erottaminen oppilaitoksesta, enintään 1 v (Opiskeluoikeuden eväminen)	Rehtori alle 3 kk Opiskeluoikeustoimikunta	Teko tai laiminlyönti yksilöitävä. Tarpeellinen selvitys hankittava (93 §)	Opiskelijaa kuultava. Alaikäisen opiskelijan huoltajaa on kuultava	Rehtori tai Opiskeluoikeustoimikunta tekee kirjallisen päätöksen.	Päätös annettava tiedoksi alaikäisen opiskelijan huoltajalle (93 §), ilmoitetaan mahdollisesti lastensuojeluun ja/tai poliisille.	Opiskelijalle on järjestettävä tarvittava opiskelijahuollon tuki. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään (93 §).	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista (112 §).
Opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa taikka rikkoo asuntolan järjestystä (86 §).	Annetaan kirjallinen varoitus (86 §). Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi	Rehtori (93 §)	Teko tai laiminlyönti yksilöitävä. Tarpeellinen selvitys hankittava (93 §)	Opiskelijaa kuultava. Alaikäisen opiskelijan huoltajaa on kuultava	Rehtori tekee kirjallisen päätöksen	Päätös annettava tiedoksi alaikäisen opiskelijan huoltajalle (93 §), ilmoitetaan mahdollisesti lastensuojeluun ja/tai poliisille.	Opiskelijalle on järjestettävä tarvittava opiskelijahuollon tuki. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään (93 §).	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa tiedoksisaannista (112 §).
Nähdään ja epäillään että opiskelijalla on hallussaan kielletty 80:2 §:ssä määritelty esine tai aine (89 §).	Kielletyt esineet tai aineet voidaan ottaa haltuun (89 §). Jos epäillään, että kyse on huumaavista aineista, on otettava yhteys poliisiin.	Opettaja, koulutuspäällikkö tai rehtori (89 §)			Toimenpide kirjattava (91 §)	Asia saatetaan mahdollisimman pian tiedoksi alaikäisen opiskelijan huoltajille Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun. Ilmoitettava työsuojelupäällikölle.	Mikäli opiskelija ei luovuta turvallisuutta vaarantavaa esinettä/ainetta ja tekee vastarintaa, on esine/aine mahdollista ottaa haltuun kokonaisarvio huomioon ottaen välttämättömiä voimakeinoja käyttäen (89§). Voimakeinojen käytöstä tehtävä kirjallinen selvitys ky-johtajalle (91 §).	Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta (116 §).

Teko tai laiminlyönti	Toimenpide	Päättävä viranomainen	Selvittäminen	Kuuleminen	Kirjaaminen/päätös	Ilmoittaminen	Huomioon otettavaa	Muutoksenhaku
Epäilläään ja on ilmeistä että opiskelijalla on hallussaan kielletty 80:2 §:ssä määritelty esine tai aine (90§).	Voidaan tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa (90 §). Jos epäilläään, että kyse on huumaavista aineista, on otettava yhteys poliisiin.	Opettaja, koulutuspäällikkö tai rehtori (90 §)	Hallussa pidon on oltava ilmeistä		Toimenpide kirjattava (91 §)	Opiskelijalla ilmoitettava tarkastuksen syy (90 §). Alaikäisen opiskelijan huoltajalle on ilmoitettava mahdollisimman pian (91 §). Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun. Ilmoitettava työsuojelupäällikölle.	Pitää pyytää luovuttamaan esine tai aine. Jos ei luotettavasti osoita, että hallussa ei ole mitään, voidaan tarkastaa. Ellei asia ole kiireellinen, tarkastuksessa on oltava läsnä toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva (opiskelija voi toivoa kuka) Ellei asia ole kiireellinen, tarkastajan tulee olla tarkastettavan kanssa samaa sukupuolta. Noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Ei oikeutta voimakeinojen käyttöön. (90, 91 §)	Asiasta ei ole muutoksenhaku oikeutta (116 §).
Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen (92 §).	Haltuun otetut esineet luovutetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle/ täysi-ikäiselle opiskelijalle työpäivän päätyttyä. Poliisille luovutetaan välittömästi teräaseet, lyömäaseet, asejäljitelvät sekä huumausaineet, ampumaseet + osat, amukset, kaasusumuttimet, räjähteet sekä muut järjestyslain kieltämät esineet ja aineet (92 §).	Opettaja, koulutuspäällikkö tai rehtori (89 §)			Luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata (92 §).		Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa huostaanottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää (92 §).	Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta (116 §).
Opiskelija kiusaa toista opiskelijaa.	Opiskelijan kanssa keskustellaan tapahtuneesta.	Opettajan tai henkilökuntaan kuuluvan tulee puuttua kiusaamiseen.	Tarpeellinen selvitys hankittava			Asia ilmoitettava ryhmänohjaajalle, alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja kuraattorille.	Opiskelijoille on järjestettävä tarvittava opiskelijahuolto.	Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta (116 §).
Opiskelu-oikeuden peruuttaminen (81 §)	Kun koulutukseen tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka	Opiskelu-oikeus--toimikunta		Ennen opiskelu-oikeuden peruuttamista koulutuksen	Opiskelu-oikeus-toimikunta kirjaa päätöksen	Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa	Opiskelu-oikeuden peruuttamisen edellytykset on lueteltu 81 §:ssä	Päätöksestä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen

Teko tai laiminlyönti	Toimenpide	Päättävä viranomainen	Selvittäminen	Kuuleminen	Kirjaaminen/päätös	Ilmoittaminen	Huomioon otettavaa	Muutoksenhaku
	liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa oikeuden suorittaa tutkinto sekä oikeuden osallistua tutkintokoulutukseen Jos opiskelija kieltäytyy 82 §:n 1 momentissa tarkoitetuista terveydentilan toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista ja tutkimuksista, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän suostuu tarvittaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Jos opiskelija kieltäytyy 82 §:n 4 momentissa tarkoitetusta rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän suostuu toimittamaan rikosrekisteriotteen nähtäväksi			järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta		Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot vireillä olevasta 81 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä sekä opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista		14 päivän kuluessa tietojensaanti-oikeudesta tarkemmin (108,109 §).

Hallinnon yleiset oikeusturvaperiaatteet kurinpitokeinoja käytettäessä

Kurinpitokeinojen käyttämistä ohjaavat Suomen perustuslaissa (731/1999) ja hallintolaissa (434/2003) säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet

Yhdenvertaisuusperiaate velvoittaa opiskelijoiden tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.

Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaan kurinpitokeinoja voi käyttää ainoastaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Objektiviteettiperiaate edellyttää, että rankaiseminen perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.

Suhteellisuusperiaatteen mukaan kurinpitotoimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden ja ankaruudeltaan oikeassa suhteessa perusteena olevan teon moitittavuuteen nähden. **Luottamuksensuojaperiaate** on ennen muuta yksilön suojaa julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä Luksian henkilöstö perehdytetään perehdytysohjeen mukaisesti. Henkilökunnan perehtyminen/perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä on osa työtehtäviin perehtymistä.

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Kaikille Luksian opiskelijoille ja alaikäisten opiskelijoiden huoltajille tiedotetaan kurinpitokeinoista opiskelijahallintajärjestelmän opiskelijaliittymän kautta. Lisäksi uusille opiskelijoille jaettavassa opiskelijan oppaassa tiedotetaan järjestyssäännöistä. Opiskelijan opas on kaikkien nähtävillä sähköisenä Luksian www-sivuilla.

Sosiaali- ja terveystoimen toimijoille tiedotetaan esimiesten kautta sähköpostilla.

Menettelytavat suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Suunnitelmaa seurataan ja sen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan osana Luksian laatujärjestelmää.

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista on hyväksytty kuntayhtymän johtoryhmässä 27.11.2015 ja päivitetty johtoryhmässä 11.4.2018.